

Lidandet övergår Guds förstånd

»Inte heller Jesus vuxenliv är någon lidandeshistoria «

Jag hörde en betraktelse på radion strax före jul. Det var en kvinnlig präst som talade om Maria, och hon använde bilden av Maria som ett uttryck för solidaritet med unga tonårsmammor och deras situation som prästen gissningsvis uppfattade som tuff. Bilden av Maria kan i olika sammanhang tänjas ut till att omfatta allt från dessa unga mammor i välfärdslandet Sverige till sudanesiska kvinnor på flykt till östra Tchad undan bombanfallen i Darfur - och den bakomliggande tanken som jag förstår det, är att visa det inte finns några situationer i en människas liv som inte Gud är förtrogen med, och att bibelns berättelser blir ett uttryck för detta igenkännande.

Inte bara bilden av Maria kan tänjas ut till oigenkännlighet, utan även bilden av barnet Jesus, som inte sällan får signalera Guds identifiering med det liv flyktingbarnen lever. Jesus var ett väntat barn, väl omhändertaget av sina föräldrar, ett barn fyllt av "styrka och vishet" och såväl "Guds som människors välbehag" var enligt Lukasevangeliet "med honom". Oavsett om den lille Jesus fick flytta runt en del under sina första levnadsår, är det en absurditet att tänja bilden av hans liv till att omfatta situationen för barnen i Gaza idag, eller varför inte till en identifiering med de cirka 30 000 barnsoldater som deltar i mer än 30 väpnade konflikter världen över. Om Gud istället valt att bli människa i ett av de förspilda livet i Rama, eller i ett av de många barn som offras i krig utan mening, utan barmhärtighet kanske hans erfarenhet speglat barnens lidande bättre.

Inte heller Jesus vuxenliv är någon lidandeshistoria, i alla fall inte före hans sista dagar men även då var hans lidande både tidsbegränsat och begripligt för honom själv, insatt i ett överväldigande menings-sammanhang. Han var dessutom inte ensam, hans vänner var hos honom såväl under hans sista natt som under hans dödskamp, och hans döda kropp blev även den väl omhändertagen. Han var omgiven av dem som älskade honom och deras enda

tillkortakommanden var att de somnade, "tyngda av sorg" när de vakade med honom i Getsemane och när Petrus förnekade honom i skräcken att själv förlora sitt liv.

Varje dag möter vi mänskligt lidande, både nära här hemma, eller via media långt borta. Vi möter det i olika former av brutalt och meningslöst våld, av förspilda liv och skoningslösa sjukdomar - ett lidande som vida överskrider erfarenheter som evangelierna tecknar, och tvärt emot psalmernas ord är världen fylld av nöd och smärta, av plåga som Gud inte kan dela. Vem tror att han verkligen har gått före oss längst in i människolivets ångest och fasor? I nummer 3, 2009, av Svensk Kyrkotidning konstaterar Tomas Ekstrand utifrån sin egen erfarenhet av affektiva sjukdomar att Gud inte bor i den djupa depressionens mörker. Där, skriver Tomas, finns ingen Gud.

I en liten bönbok med Ord för natten ställer författarna den inledande frågan om hur man skall kunna be i svåra och plågsamma livssituationer då Guds frånvaro upplevs som mycket mer verklig än hans närvaro. De ger snabbt och bestämt besked om att Gud ändå är där, eftersom Gud "inte är ointresserad av eller främmande för någon människa eller mänsklig erfarenhet". Men tänk om det är så att Guds människoblivande i Jesus helt enkelt inte räcker till? Själens mörka natt är kanske inte mörk för att vi tappat tron på att Gud är där med oss, utan för att människan faktiskt är ensam i ett lidande som är bortom Guds erfarenhet och förstånd?

Men Gud give att det finns en annan människa där som håller om oss när bomberna faller.

CHARLOTTE ENGEL

